

DÉLSOMOGY

Függetlenségi és 48-as párti politikai lap. Megjelenik Vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

BÁRVÁRTH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60 szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
— Nyílt-tér garmond sora 40 fillér. —

Allami biztosítás.

(F. É) A nemzeti kormány, mely eddigi törvényalkotásai terén már több ízben tanujelét adta a szociális követelmények iránti érzékének, ismét egy feltehetően hasznos és az ország egész gazdasági életre jelentékenyen kiható reformot valósít meg. Az állami biztosítás, minálunk még nincsen bevezetve, éppen ezért annak támogatását és a nép rétegeibe való minél szélesebb bevitelét tűzte most ki programjával, mely végeredményében az állami biztosításához vezet. A kereskedelemügyi és földművelésügyi miniszterium, mint a Föv. Ért. értesül, szakosztályaiban most gyűjteti össze, e fontos akciót természetesen megelőző statisztikai adatokat.

A biztosításnak, mint gazdasági intézménynek fontosságát ma hangsúlyozni szinte neveléses volna, minden kultürember tisztában van azzal, hogy eredményes gazdasági élet csak úgy folytatható és csakis ott fejlődhet ki, ahol úgy a gazdaság, mint gazdálko-

dó alany jelentékeny részében a biztosítás intézmény tényleg helyet foglal.

Magyarország, természeténél fogva is földművelő állam s így amilyen érdeke tehát, hogy a gazda társadalom, az államnak eme fontos eleme, jólétében, sőt existenciájában biztosítsák s ne legyen kitéve az időjárás szélsőségeinek, éppen olyan érdeke, hogy ezek a biztosítások olyan alapelvek szerint valósítsanak meg, hogy azok a legelőnyösebb körben is elhelyezést találjanak.

Körülbelül 12 millió katasztrális hold van hazánkban kalászzal bevetve, az összes kalászos termés körülbelül 96 millió métermázsa, melynek értékét hozzávetőleg 2180 millió koronában állapíthatjuk meg.

A gazdasági biztosítás legnagyobb százalékát a jégkár elleni biztosítás képezi, az idei jégkár értéke, a statisztikai kimutatások szerint körülbelül 38 millió koronát tett ki, tehát az egész kalászos termésnek ugyyszólván hatvanad részét. Ez az arány azonban nem általánosítható, a mennyiben az idei év rendkívüli kedvező időjárása, igen

jótekmény hatást gyakorolt a termésre, úgy hogy a fenti eredmény, tulságosan optimisztikusnak mondható.

A 2180 millió értékű kalászos termésnek csak egytized része volt az időjárás és sorscsapások ellen, már amennyire emberileg lehetséges, kellőképpen vértézve.

Tehát az összes termésből csupán 2—300 millió korona volt biztosítva s így a fentemlített 38 millió korona jégkárból csupán 8 millió korona térült meg biztosítás útján, míg a hátralévő 30 millió korona érték az elemek marataléka lön.

Ennyi veszteség merül fel a jégkárnál.

A tüznél előfordult kárt illetőleg eléggé beszélnek a következő statisztikai kimutatások:

Hazai biztosító intézeteknél	4798 mil. K
Külföldi	3681 „ „
összesen	8479 mil. K

volt biztosítva.

Ezek szerint a hazai biztosítóknál százalékokban 55,6% — külföldi biztosító társaságoknál 43,4% érték volt bebiztosítva, a biztosított állományból.

Dalok.

I.

Élt egyszer egy barna kis lány
A nagy Duna mellett . . .
Duna vizén ringva, szállva:
Fürödtünk a napsugárba,
Boldogságba —
Én meg ez a bársonyszemű gyermek.

Éj borult e szép világra!
Gyász borong a parton . . .
Fáj, hogy e kis tünde gyermek
Már nem lány a Duna mellett.
Duna mellett —
Csak egy halvány, boldogtalan asszony.

II.

Fenyőerdőnek árnyas útján
Karöltve jártunk egyszer ketten!

Galambpár bugott, szellő lengett
Csalogány édes csókról zengett —
Remegtünk titkolt sejtelemben.

Lány harmat ringott a fűn, virágon
Ölekezett a föld az éggel!
S bár csókra vágyva lázban égtünk
Haza mégis — csók nélkül értünk.
Szép holdvilágos nyári éjjel . . .

Szendről József.

Messina.

Írta: Verner László.

Ezelőtt három évvel voltam Messinában. Utitársam jó ismerőse e lapnak is, ambátor csak a negyedik oldalon kéri a köhögő, a rekedtségben szenvedő olvasókat, hogy csak azt a pemete cukorkát vegyék meg, a

mire ez a szó van írva Réthy. Réthy Béla békéscsabai gyógyszerész volt az utitársam, a legjobb és legszellemesebb emberek egyike, a kiket az életben megismertem. Egy Lloyd tererhajón indultunk el. A szőke Adrián mentünk és a rozoga Adrián ültünk. De mindkét Adria jól viselte magát, a tenger is, a hajó is. Az alatt a hat nap alatt, a míg a kirakodó-berakodó hajó ut tartott, a tenger oly szép sima volt, mint egy fiatal leányk márvány karja. Ezek a teherhajók nem távol a partoktól igyekeznek céljuk felé, így Barletta, Molfetta, Ritontó, Bari és egyéb a fűszerkereskedők előtt ismeretes datolya és mazsola szállító export helyek úgy tüntek fel egymás után, mint a színházi hátsó függöny képeivel. Legtöbb ebből a szép képből az azur kék ég, melynek peremén a kis olasz városkák kupolás házai úgy festet-

Farsangi ujdonságok!

Sima Grenadin, Krystalin és Poupelin kelmék!

Maradékok minden árban

Nagy választék
himzett és áttört batisztokban.

DEUTSCH DÁVID FIA
divatházában SZIGETVÁR.

Hazánkban körülbelül 50.000 millió koronára tehető a tüzbiztosítási anyagra alkalmas vagyonérték és ebből csupán mint egy 10 000 millió van biztosítva, vagyis az egésznek egy ötöd része.

Ez az arány azonban, ha a kötelező biztosítás életbe lép sokkal kedvezőbbé válik, aminthogy azon államokban, amelyekben ezt az üdvös reformot megvalósították a vagyonértéknek mintegy 92.8 %-a van biztosítva.

Különösen a mi gazdasági viszonyaink mellett, ahol a biztosított tőke utáni befizetések 43.4 %-a külföldre vándorol, rendkívüli nagyszámú lesz, ha az állami kötelező biztosítás révén, a befizetések teljes összegükben hazánk határain belül maradnak.

Épen ezért örömmel üdvözljük a kormány ez üdvös intézkedését s annak mielőbbi megvalósulása elé fokozott érdeklődéssel tekintünk.

A sorozások megyénkben.

Fölterjesztett ujoncozási tervzet.

Március és áprilisban soroznak.

Az ujoncozási előkészületek már szerinte az országban lázasan folynak, hogy amint a parlament megszavazta az ujoncjutalékokat a sorozásokat a szokásos időben — március és április havában — megkezdhesék.

Az ideai sorozások tervét a katonai hatósággal együttesen már elkészítette az alispán. Jóváhagyás végett fölterjeszti a honvédelmi miniszteriumhoz. — E terv szerint az idén Somogyvármegyében a sorozások járások szerint alábbi sorrendben és napo-

kon lennének megtartandók:

A **szigetvári** járásban 763 hadkötelest március 29. 30. 31 és április 1 és 2-án soroz a bizottság. Polgári elnöke **Kriszt Béla** dr., polgári orvosa **Szaploncay Manó** dr. vármegyei tiszti főorvos lesz.

A **barcsi** járásban 686 hadköteles áll a bizottság elé. Az ujoncozások április 5. 6. 7 és 8-án lesznek. Polgári elnöke **Kacs-kovics Lajos** alispán, orvosa ugyancsak **Szaploncay Manó** dr. lesz.

A **nagyatádi** járásban április 15. 16. 17 és 19-én lesz az ujoncozás. A hadkötelesek száma 818. Elnök **Kacs-kovics Lajos**, orvos **Szaploncay Manó** dr.

A **csurgói** járásban április 21. 22. 23. 24 és 26-án soroznak. A hadkötelesek száma 831. Elnök **Inkey Pál** báró, orvos **Éhn Kálmán** dr. lesz.

A **lengyeltői** járásban április 28. 29 és 30-án ujoncoznak. A hadkötelesek száma 815.

Kaposvár városában március 1 és 2-án lesznek a sorozások. A hadkötelesek száma 197. A bizottság polgári elnöke **Plachner Sándor** vármegyei főjegyző, orvos **Szaploncay Manó** dr.

A **kaposvári** járásban április 3. 4. 5. 6. 8 és 9-én soroznak. Elnöke **Kacs-kovics Lajos**, orvosa **Szaploncay Manó** dr. Ujoncozásra 920 hadköteles kerül.

Az **igali** járásban 588 hadköteles áll a sorozó-bizottság elé. A sorozások napja ápr. 13. 14. és 15. 16.

A **tabi** járásban a sorozó-bizottság polgári elnöke **Hets Miklós**, orvos **Wettengel Károly** lesz. Sorozás alá kerül 615 hadköteles Ujoncozások napja április 17. 18. 19 és 20.

A **marcali** járásban, ahol 948 hadköteles kerül sorozásra, polgári elnök **Kasza Sándor** dr., polgári orvos **Gold Sámuel** dr. lesz. A sorozások napja április 22. 23. 24. 26. 27 és 29. Az összes hadkötelesek száma 6961.

tek, mintha festő kanyarította volna oda őket.

Közel voltunk az otrantói öbölhöz, a mikor a világ legsivárabb tájéka tűnt fel előttünk: Calábria: Néhány hónap előtt itt volt a rémesen pusztító földrengés mely átható fájdalom kitérésével betöltötte egész Európát. Részvéttel tekintettünk a sötét sziklatömegre s legalább a partokról az az impresszió volt, hogy itt alig ha veszett el emberi élet. Hogyan is élhetne meg? Csak Szendrőtől délre, az Aldunán a szerb partokon láttam életemben akkora sivárságot. A vegetációnak sehol semmi nyoma, talán a partokon túl más világ van, mert itt a partokon emberi élet alig képzelhető.

A jóni tengernek neki vágva, — a távol szömléletébe merülő barátom és én valami rendkívülitől megkapatva kiáltottunk fel.

— Micsoda rendkívüli hegy lehet az?

— Ugyúgy mint trónusán a király.

— Ez csak az Aetna lehet, — mondta barátom.

— De hisz az lehetetlen, a messinai szorosba még csak 24 óra múlva jutunk. Am semmi kétség, az Aetna volt ez a ro-

busztus hegy óriás 3600 méter magas ormával felnyulva azokba a régiókba ahol már még az örökzöld hazájában is csak hó van. S fenséges magasságában egykedvűen pipázott az öreg. Alatta felhők kövályogtak de az óriást az nem zavarta. Egy fölötté álló felhődarabnak küldözgette füstjét mely aztán a felhő foszlányokban veszett el. És olvastuk a modern hangulatnak rontópáljában, Bedekkerben, hogy a tisztelt öregnek kegyetlen tréfái vannak. Hatszáz évvel ezelőtt 400 falut és várost döntött romba, mikor a pipájára jobban rágyújtott. olvastuk a Bedekkert és elvonult lelki szemeink előtt Herkulanum és Pompéi kétszázszoros nagyításában. Ily hangulatok között értünk a messinai szorosba, ekkor már a két földnyelven a csizmasarkon feltűnt regglio, a kedves scilla, a tengerészek ismert róme mellett Messina. Valami sötét kőd ereszkedett le. Olyan volt, mint egy özvegyi fatyol. Ez a rút feketeség körülölelte Messina városát s alig láttunk belőle valamit, hiszen ugy is egy földnyelv takarja el a kiváncsi idegen előtt. Egymásra néztünk.

— Mire gondolsz, — szóltam barátomhoz.

— A képviselőválasztók száma Somogyban. Az országgyűlési képviselőválasztók 1909 évi névjegyzéke elkészült s összehasonlítva a képviselőválasztóknak 1908. évi számával ezt a kimutatást nyerjük:

	szavazattal bírt 1908-ban	1909-ben
a kaposvári kerületben	4463	4615
a szigetvári	2971	2972
a nagyatádi	3721	3728
a csurgói	3149	3184
a marcali	3564	3614
a lengyeltői	3101	3093
a tabi	2462	2529
a somogyszilli	2949	3037

Összesen: 26390 26772
vagyis a törvényhatóság területén a választók száma a folyó évre 382-vel szaporodott.

H I R E K.

— **Kossuth állapota.** Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter, a függetlenségi párt vezére állapotában örvendős javulás állott be s tegnap délután már szobáját is elhagyhatta: a budai Lukács-fürdőbe ment, ahol allandó kúrát fog tartani.

— **Megyegyűlés.** Somogyvármegye törvényhatósági bizottsága, holnap hétfőn tartja ez évben első évnegyedes közgyűlését Kaposváron a vármegyeháza nagytermében **Kapotsfy Jenő** főispán elnöklete alatt.

— **A kétfejű sas — letűnőben.** A gyalogsági egyenruhának csukaszürkére való megváltoztatásával egyidejűleg egy másik jelentős reformot is léptet életbe a hadügyminiszter: a kétfejű sas a gyalogsági derékszíjról eltűnik és helyébe a rézesatton öfelsége nevének kezdőbetűit alkalmazzák.

— **Figyelem!** A fiatalok bűnösök megmentése érdekében tartandó értekezlet, most kedden február 2-án délután 3 órakor lesz a városház tanácstermében.

— Arra, hogy vajjon ez a főséges öreg — az Aetnára mutatott, — nem söpri-e majd el sokad magával még a mi életünkben ezt a két várost.

Megdöböntem. Csodálatos: egyet gondoltunk. Ez a fekete kőd mely lasan szétterjengett az egész öbölben, vajjon nem-e a facies hippokratika? A halál jele. Nem tudtam akkor ennek a gondolatnak szomorú hangulatából kikökenni. Pedig az öreg Adria már füttyentett és Dél Olaszország jellegzetes hangos zivaja előre tört a kikötőbe. A földrengés nemcsak 150.000 embert tett hajléktalanná, hanem az olasz nagykiötők számát egygyel apasztotta. Soha sem felejttem az öszvér fogatok szúzeit, a málna hordók sűrű és piszkos tömegét, a parton ügyelgő fényes reverendákba (a fényesség az éregség és huzamosb használat következménye volt a reverendákon) kiöltözött piros rózsaszín, fehér harisnyákban lévő papok nagy csapatait, melyekkel, — úgy vettem észre, — Dél Olaszország keleténél többel van megáldva.

A mi hajónk deszkát és épületfát rakott ki a mely valahol a csiki havasokban termeltetett. — Volt néhány óránk s elhatá-

— **Iparpártoló kereskedők jutalmazása.** A Tulipánszövetség magyar védőegyesület a kereskedelmi miniszterhez beadványt intézett, amelyben azt javasolja, hogy az állam részesítse támogatásban azokat a kereskedőket akik, kizárólag magyar iparcikkek elárúsításával foglalkoznak.

— **Ítélet az Olay — Fenyvesi — Magyar párbajügyben.** Másfél évvel ezelőtt történt, a képviselőházban, hogy Olay Lajos kerületünk volt temperamentumos képviselője sértéssel illette Fenyvesi Adolfot a ház régi gyorsírodai főnökét, azért mert elmondott beszédét nem engedte korrigálni. A sértés megjelent a lapokban is. A dologból tömeges párbaj lett. Először a gyorsírófőnök fia Dr. Fenyvesi József vivott meg Olayval, kit Olay meg is vagdalt. Azután pedig Magyar Miklós kereskedő is beleavatkozott az ügybe s ő pedig könnyebb sérülést ejtett volt képviselőnkön. A tömeges párbaj ügyében a bíróság még csak most hozott ítéletet s párbajvétel címén elítélte Olayt öt napi Fenyvesit két napi és Magyarat tíz napi államfogházra. Magyar fellebbezést jelentett be az ítélet ellen.

— **A debreceni választás.** A függetlenségi párt ismét nagy győzelmet aratott Debrecenben, ahol jelöltje Csanak János 630 szavazat többséggel lón képviselőnek megválasztva gróf Degenfeld József pártunkivülivel szemben.

— **Meghívó.** A szigetvári „Kath. Legényegylet ma vasárnap Tombolával egybekapcsolt zártkörű, jótékonycélu *Táncestélyt* rendez, a *Káta* főle vendéglő összes helyiségeiben. Belépőjegy ára tagoknak 80 fillér, nem tagoknak 1 K. Ezen összeg a tombolajátékra is feljogosít; egy tombolajegy külön 20 fillér. A mulatság kezdete este 8 órakor. A zenét Oláh Miska teljes zenekara szolgáltatja. A tombola tárgyakat az elnökség címeire (a plebánia) kéri. Jegyek előre váltashatók az ügyvezető elnöknel.

roztuk, hogy megnézzük a várost, mely nemcsak azért érdekes, mint általában minden sicíliai város: nyüzsgő eredeti lármás rendkívül izgatott meglehetősen piszkos lakosai miatt, hanem érdekes a XVI. századból való Angeló Montorsoli által készített közkutjaról mely szobrokkal és reliefekkel ékes. Igen szép látivalónak ígérkezett a 900 esztendő Annunziata dei Catalani normann templom, a máltai lovagrend háza, mely ma prefektuál szolgál és melyről a lapokban olvassuk, hogy elég épen maradt. Hanem a többiek? Romhalmaz és szemét teleppé vált. A hajóból kitépve, megindultunk a városba. Néhány piszkos albergo volt mindössze a parton s az egyikből két gyanus sicíliai betörő ferközött hozzánk, sugdosva jelentősen pislogva össze, — sammiosetra se volt bátorságunk a két vad idegennek a társaságában.

Visszamentünk a hajóra s megkérdeztük az öreg kapitányt, hogy mit gondol, a két gyanus alk mit akar velünk? Az öreg a következőket felelte.

— Ha jót akarnak, maradjanak vesztog. Az egész városban nincs mit látni. Csí-

— **A pálnapi országos vásárunk forgalma.** A hétfőn megtartott országos vásárra felhajtott 779 szarvasmarha és 1352 ló. Eladott szarvasmarha 331 és 271 ló összesen 602 drb jószág. Az eladott jószágok meglehetősen magas árért keltak el. A másnapi kirakodó vásár, bizony nem nagy forgalmu volt.

A „Szigetvári Dalosgyűlés” f. hó 17-én tartotta évi rendes tisztújító közgyűlést a városháza tanácstermében. A tisztikar a következőképen alakult meg: dr. Kriszt Béla elnök, Kozáry Ede alelnök, Stefán Gyula karmester, Hauptmann Pál titkár, Péter Ferenc pénztárnok; választmányi tagok: Bíró Ferenc, Csanka Lajos, Deutsch Aladár, Gyenis Lajos, Kain Károly, Mészlay György, Turbéli Ferenc, Vargha Sándor.

— **Tűz** volt folyó hó 26-án este nálunk. A külső vásártér közelében kigyuladt Gregorics Ferenc szigetvári lakos szalmakazla s porrá is égett. A tűz valószínűleg úgy keletkezett, hogy a vásárban berugott emberek vigyázatlanságból égő gyufát dobtak a szalmába. A kár 150 korona, mely nem térül meg, mert a kárról nem volt biztosítva.

— **Tisza és a Ne temere.** Az evangélikus és református egyház közös ügyeinek megszervezésére kiküldött harminckétféle bizottság f. hó 28-án báró Bánffy Dezső elnöklésével ülést tartott, melyen gróf Tisza István, Zsilinszky Mihály és Szentiványi Árpád is résztvettek. Dr. Sztelho Kornél javaslatokat terjesztett elő az egyre elhatárolmasodó klerikalizmus ellen való védekezésről. Gróf Tisza István ezzel szemben arra utalt, hogy a klerikális veszedelmek nagyon tuloznak; a Ne temere-ügy tudomása szerint békésen rendeződött. Rossz szolgálót tesz tehát az, aki folyton a vészharangot huzza. Tisza szavainak halála alatt Sztelho indítványát elvetették.

— **Vásártartási engedély.** A kereskedelmi miniszter Kálmancsa községbe március 22-ére kirakodó- és állatvásárt engedélyezett.

nálunk egy preferánstot.

Igy maradt el Messina megtekintése s így nem fogjuk mi látni többé ebben az életben Angeló mesternek gyönyörű kutját, ha csak az a esodálatos erő mely az olaszokban régi történelmi hagyományaik iránt van, nem képesít őket az egész világ felbuzduló áldozatkészségével mindent úgy nem restaurálni, mint a rettenetes katasztrfa előtt Messina állott. Mert századok patináját visszaadni újonnan készült alkotásokra, — mesésen tudják az olaszok.

Egy kétségtelenül túlhaladott kérdés. Az nevezetesen, hogy Messina, hiába háborog még maig is a föld, és hiába ijesztgeti őket, — mégis ott fog felépülni, a hol ezelőtt állott. És ezt így megvalósítják. Minden háromszáz esztendőben bolondul meg méhében az öreg föld. Nem lehetünk oly érzékenyek, hogy öt generáció kereskedelmi boldogulásáért fel ne áldozzák a hatodikát. Biz ez cinikus dolog, de a nemzetgazdaság e fele elvekkal dolgozik.

— **Késelés.** A napokban történt, hogy Kollár János 18 éves baresi téglás Bors Pétert azért mert ő vele szóváltásba keveredett s e közben Julia nővérét is megsértette s egy fűzfa vesszővel meg is ütötte, ezen annyira feldühödött, hogy zsebkésével Bors-t hátba szurta. Feljelentették a bíróságnál.

— **Feliratok az „egyke” ellen.** Az egyke elleni társadalmi akció vezetője Széclényi Aladár gróf indítványul tette a vármegyéhez hogy

1. nősülési korhatárnak férfiaknál 20, nőknel 17 évben való megállapítása;

2. a községi bábák fizetésének 100-100 koronával való pótlása;

3. a magzatelhajtás szigorubb fegyházzal való büntetése érdekében irjon fel a miniszterekhez.

Az állandó választmány a feliratok mellett foglalt állást s ajánlja annak kérésnek teljesítését is, hogy az egyke ellen küzdő nagy társadalmi bizottság nyomtatványainak előállítási költségeit a vármegye fedezze.

— **Elfogott vásári tolvaj.** A keddi kirakodó országos vásárban Lukács György visnyei szőlőhegyi lakos ismert vásári tolvajt a csendőrök elesítették és nagyobb mennyiségű lopott tárgyakat, ugymint 11 pár zsebkendőt, téli nagykendőket, harisnyákat, ollót és zsebkészeket találtak nála. A lopott tárgyakat a csendőrök elkobozták tőle s öt pedgi átadták a helybeli kir. járásbírósnak.

— **Halálos verekedés.** Kaposvári tudósítónk jelenti a következő halálos kimenetelű verekedést: F. hó 21-én d. u. 6 óra tájban Csoknya községben Kutas József, Tolner János és Tolner Béla, csoknyai lakosok régi haragból kifolyólag összeszólalkoztak. — Majd Tolner János Kutas Józsefet arcul ütötte, mire közöttük verekedés keletkezett. Ezt látva Tolner Béla egy dorongot kapott fel és hátulról Kutast többször nyakszirtre ütötte, mire Kutas összeesett és eszméletét veszítette. — úgy hogy másnap az ütések következtében meghalt. — Tettesteket a csendőség elfogta és a bírósághoz kísérte.

— **Tolvaj cigányasszonyok.** Két fiatal köbor cigány asszony, a 17 éves Bogdán Száli és a 24 éves Kalányos Mari f. hó 26-án belopóztak Papp Ferenc hatvani lakos zártlan szobájába s onnét a mester gerendáról egy kis faládkát, melyben több okirat és 66 korona készpénz is volt, elloptak. A csendőröknek sikerült a két jó madarat elcsípni s mikor kikérdezték őket, mentességül azt hozták fel, hogy ők nem pénzt akartak lopni, hanem azt hitték, hogy a kis ládában tambura vagy citera van, s azért lopták el, mert nagyon szeretik a hangszeret és a zenét. Természetesen ezt nem hitték el a csendőrök, hanem irgalmatlanul beki-sérték őket a büntető bírósághoz.

— **Meghívó.** Február hó 6-án vasuti vendéglőjében t. vendégei részére családias táncestélyt rendez Káta Lajos vendéglős. — Belépődíj személyenkint 1 kor. Családijegy 2 kor. Kezdeté este 8 órakor. — Mindazon vendégek, kik esetleg tévedésből ezen estélyre meghívót nem kaptak, ez uton is tisztelttel meghivatnak.

— **Petőfi és a bécsi magyarok.** Örven-dezve tapasztaljuk, hogy a legnagyobb költő kultusza betölti a sziveket. Szokatlan nagy számban rendeznek mostanában Petőfi ma-

tinékat. előljár Petőfi műveink népszerűsítésében a Petőfi Társaság tiszteletbeli tagja, Jászai Mari. Ujabbán mint értesülünk a bécsi magyar egyesület elnöke zápori Regenhart Ferenc, továbbá ennek a körnek lelkes titkára Riszner Kázmér udvari titkár tették magukévá a Petőfi Társaság által létesítendő Petőfi Ház ügyét. A két lelkes magyar fölhívására mozgalom indult meg, hogy a bécsi magyarság a Petőfi Ház létesítésének céljaira minél szélesebb körű akcióba kezdjen. Meg akarja a bécsi magyarság mutatni, hogy bár élethivatása idegenbe vonja szívében első helyet foglal az a magyar lantos, a ki a hazaszóretnek Tirtéusza volt. Teljes elismeréssel kísérik a mozgalmat indító bécsi magyar urak fáradozását s igaz szívvel kívánjuk, hogy a költő muzeumának szépségéhez jelentékeny anyagi erővel segítsenek testvéreink.

— **Falopás az erdőből.** Nem valami nagy csoda, hogyha ebben a kutyá hidegben lopják a fát. Csak hogy ezt a károsulak bizony nem szívesen ismerik be. Mint levelezünk írja, rövid idő alatt a Berger Antal és fia cég Antalfalu pusztájához tartozó irtásából, ismeretlen tettesek 200 korona értékű fát elloptak. A csendőrség nyomozza a olvajokat.

— **Nátha és köhögés** gyötrik az emberiséget. A természet azonban nem hagyott tehetetlenül bennünket s többféle gyógyszer adott ezen betegségek ellen, melyek között a leghatásosabb és leggyorsabban segít a „Sirolin-Roche“. Ezen kellemes ízű, teljesen méregmentes szer megszünteti a náthát és köhögést, sőt súlyosabb természetű tüdőbajt is a legrövidebb időn belül, emeli az étvágyat és indirekt uton a testsúlyt s ott, hol a betegségnél láz mutatkozik, az ezen szer rendszeres használata mellett, szintén elmúlik. Ennélfogva a „Sirolin-Roche“ különösen a jelen időszakban egy családnál se hiányozzék, hogy a kezdetleges tüdőhurutnál is használva, annak továbbterjedését megszüntesse. Ezen szer kapható minden gyógyszer-tárban.

Történelmi apróságok.

Geológiai leletek Párisban.

Évek óta folyik Párisban nagy buzgalommal a földalatti villamos kiépítése. E munkálatok közben érdekes leletekre bukkantak. Így tavaly kiásták Páris bölcsőjének, Lutetia városának falait. Mostanában pedig találtak egy óriási mamuth agyart, amelynek átmérője 15 centiméter és egy cipa fogat, még pedig mindkettőt az opera negyedben, a Boulevard des Capucines tájékán.

A tudósok megállapították, hogy a leletek a tertiäre korszakból származnak s arra következtetnek, hogy Páris boulevardja alatt, — mint Franciaország több más vidékén is — érdekes geológiai rétegek lehetnek.

Egy történelem előtti város.

A Kréta szigetén végzett ásások legujabbán igen sok kincset hoztak napfényre a görög műveltség legősibb korszakából. Nemrégiben ásták ki Evansz Knoszozs városát, most pedig a sziget északnyugati partján fedeztek fel egy várost a történelem előtti korszakból.

Kanentól mint egy husz mértföldnyire s a kánaiai öböltől három mértföldnyire termékeny, egy négyzetmérföld területű síkság fekszik, amelynek határa északon a tengerpart, nyugaton a kis Tavromitesz patak, keleten Maleme falu. Talaja, mely csak néhány méternyire emelkedik ki a tenger színe fölött, dél felé lankásan emelkedik és domborzatba megy át, egy-egy domb, körülbelül hatvan méter magas.

Ezen a síkságon mint a vidék lakói jól tudják, többször ástak ki már ókori leleteket, sarköveket, falat, edényt, porcellánt. A síkság délkeleti részének azért a Paleochora (régii város) nevét adták.

Az archeológusok eleddig azonban még elhanyagolták ezt a tájat.

Most néhány hónapja két vincellér az egyik dombon egy nagy, négyszögű követ fedeztet fel.

A vizsgálat kiderítette, hogy ez a kő egy boltozatos helyiségnek volt a teteje, még pedig egy halottak kamrának, amilyent Spártában és az attikai Meniszben már sokat ástak ki.

A négyszögű kriptá lent volt egészen a földben: hossza ötödfel és szélessége négy méter, boltozata 5 méter magas.

A kriptá alsó falát likacsos kőből faragták ki, aminőt azon a vidéken nem lehet találni, tehát bizonyosan tengeren szállították oda.

E kőköcsök hat sorban álltak egymás mellett s a hézagokat nem cementtel, hanem apró kerek kavicsokkal töltötték ki.

Padlója mésszel rögzített vaslemezből van. Boltozata tizenegy sor tömbből áll, melyek fokozatosan szűkülnek és az a kőköcsök zárta be amelyet a vincellérek találtak meg.

Két részből áll ez a helyiség! a toloszából melynek a bejárata az északi oldalon van és egy átriumból, amely még tele van földdel.

Az ajtónyílás két méter magas és egy és fél méter széles és jó mély is a falvastagsága miatt.

Az ajtó alsó szélét három durván eszelt vaslemez alkotta, felső része pedig két gyönyörű márványtáblával van befödve.

Találtak ebben a kriptában hat emberi csontvázat fejjel mind északnak fordulva, azonkívül néhány vázát, egy drb kék krétát, még egy rakás faszenet.

Egyik csontváz a sírbolt közepén fektött, kettő az egyik sarokban, a többi három a többi sarokban.

A fölfedezésből azt sejtik a tudósok,

hogy itt több épület is lesz a mikénei korszakból, az a halom pedig, ahol ezt a sírboltot találtak, egy akropolisz (fellegvár) volt s ennek lábánál terült el a város.

Már találták is a történelem előtti város nevét is.

Plinius és Vergilius némely adata szerint, úgy vélik, hogy Pergamosz feküdt ezen a síkságon, amely várost, a monda szerint Agamemnon alapította, mikor Trójából visszatért.

Aforizmak.

A mai világban még az igazat is be kell bizonyítani.

Csak az, aki megtanulta a feledés művészetét, az lehet mestere az életművészetnek.

Nevetve kötni barátságot, nem szokatlan dolog. Nevetve szétszakítani, ez se szokatlan.

Az ember olykor felesleg tanítónak, hogy el ne árulja tudatlanságát. Mint ahogy nevetésben tör ki, a mikor sirni szeretne.

Apóstol mindig van a szellemek között de rendszeren Judás írja meg az életrajzát.

A ki gögös, abban kevés a tartalom. Csak az üres hólyagot lehet könnyen felfújni.

Azt mondják, hogy az okos ember hamar kopaszodik. A székely mégis azt mondja, mikor megjött az esze, hogy: nem vagyok kopasz!

Miben különböznek a jó könyvek a rossz ujságoktól? A rossz ujságokat nem lehet olvasni, a jó könyveket pedig nem olvassuk.

A béke mindenkor a háborúnak a végső szándéka.

Csodálatos, hogy a testi nyavalyák, a ragadós betegségek ellen minden ország védekezik; de lelki fekélyek szabadon terjedhetnek az egész világon.

Az a legjobb orvos, aki érzi, hogy sötétben tapogatózik, de azért sohasem gyógyít behuny szemmel.

Az a háború igazságos, amelyik szükséges és a küzdelem jámbor, amelyben egyedül van még remény.

Idők multával egészen vén lesz az ember; de egészen jó soha.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban — Ára üvegenként 4.— korona

Legujabb.

A képviselőtestület ülése.

Építik a városházát. Nagyszabású ügyben döntött tegnapi ülésén a képviselőtestület, ugyanis névszerinti szavazással kimondották, hogy a jelenlegi városházát lebontják, sőt a Zrinyi-tér felőli földszintes épületet is, és egész a Salamon-féle gyógyszertárig egy emeletes új községházát építenek. Ezen határozat mellett 28-án, ellene 13-an szavaztak s így az abszolút többség meg van. Az épületnek 130 ezer koronánál többbe kerülni nem szabad. A közgyűlés lefolyásáról bővebbet jövő számunkban.

Közgazdaság.

□ **Az állatállomány megyénkben.** Az 1908. évi állatállománya általában véve emelkedést mutat az 1907. évi hasonló kimutatók számárányai felett.

Csökkenés mindössze a szarvasmarhaállománynál volt tapasztalható, de ez is csak éppen valamelyes; ugyanis míg az 1907. évi összeírásnál 188,258 darabot találtak: az 1908. évben csak 178,775 darabot olvastak össze. Ismételt fokozatos esést mutat a juhállomány úgy, hogy az 1907. évi 275,412 darab juhval szemben az 1908. évi összeírás már csak 255,871 darabot talált.

Ellenben 1907. évben 64552 darab volt vármegyénk területén, míg e szám 1908 évben 65539-re emelkedett. Ez az emelkedés olyan jelentős, aminő a legutóbbi 6 év folyamán nem fordult elő. Hasonlóképpen emelkedett, még pedig 1908. évtől kezdve állandóan a sertésállomány, mely 1908. évben az előző évi 262,623 darabval szemben 267,492 darab volt s 5 év óta csaknem 50 ezerrel emelkedett.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabonakereskedése szerint.

Árak 50 kilogramonként értendők.

Szigetvár, 1909. január 28-án.

Buza új	11.70	11.80
Rozs	9.20	9.30
Arpa	7.50	8.—
Zab	7.80	8.—
Tengeri	6.50	8.—

Kiadja a szerkesztőség.

Eladó házhely.

A Hegedős (Himer)-féle kert mellett levő üres házhely szabad kézből eladó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában,

25 sz.

1909 végrh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében eszennel közhírré teszi, hogy a kaposvári kir. törvényszék 1908. évi V 14783. számú végzése következtében dr. Nagy Sándor ügyvéd által képviselt Grósz Izidor javára 342 K 03 fill. s jár. erejéig 1909. évi január hó 8-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 702 koronára becsült következő ingóságok, u. m. kész férfi ruhák nyilvános árverésen eladatnak.

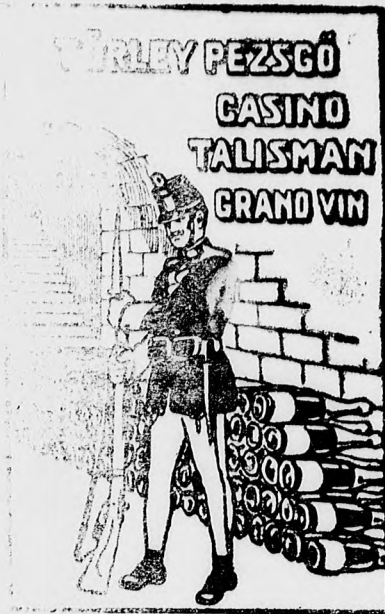
Mely árverésnek a szigetvári kir. járásbíróság 1908. évi V. 878/2. számú végzése folytán 342 kor. 03 fill. tőkekövetelés ennek 1908. évi november hó 15. napjától járó 6% kamatai 1/30% váltódíj és eddig összesen 59 K 60 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Szigetvárott a vásártéren Diamant-féle házban leendő megartására 1909. évi február hó 8-ik napjának d. u. 3^{1/2} órája határidőtől kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók eszennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szigetvár 1909. évi január hó 24. n.

Klle János
kir. jbir. végrehajtó.

Hirdetéseket
jutányos árért vesz fel
a kiadóhivatal
és
Kozáry Ede
könyvkereskedő.

Árverési hirdetés.

A szigetvári polgári kaszinó részéről közhírré tétetik, hogy a tulajdonát képező alább jelzett butorok, ugymint:

- 4 drb. márvány asztal
- 46 „ nádszék
- 1 „ vaskályha kürtökkel
- 4 „ szalmaszék
- 6 „ fogas
- 7 „ tükör
- 13 „ kép
- 3 „ függönytartó
- 1 „ utcai lámpa
- 1 „ szekrény
- 2 „ divány
- 1 „ üvegfal

folyó év február hó 7-én délután 2 órakor a Korona vendéglő nagytermében árverés útján a legtöbbet ígérőnek elfognak adatni.

Igazgató.

LEGNAGYOBB-SZŐLŐOLTVÁNYISKOLA
AZ ÁLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT
MILLENNIUM
TELEP
NAGYÖSZ
TORONTÁL M.

TERJEDELMÉ 500 KAT. HOLD
KÉSZLET SON MILLIÓ
ÁRJEJYZÉK INGYEN

NEM A
MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet
sérvbajosok fedéműttek és
amputáltak részére

Budapest,

IV. Kossuth Lajos-utca 8. telephely.

Az intézet szakorvosi bérkének teljesen
díjtalanul rendelkezésre áll. Az orvosi vizsgálat
igénybevétele vásárlásra nem kötelező.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők
már 5 koronától felfelé.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvo-
sa által lelkismeretesen felülvizsgálatnak s pon-
tosan és legnagyobb tiloktartással mellett eszközöltetnek.

Hygienikus cikkek a legfinomabb minőségek-
ben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül
megbízhatóak. Tucatanként 2-16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: „Az ember e-
gészsége” című orvosi mű, mely kizárólag a sérv-
bajjal, annak ellenszereivel és kezeléseivel fog-
lalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt
borítékban küldi meg az intézet igazgatósága.

Gazdák szíves figyelmébe!

**Bérlevelek és elbocsájtó bi-
zonyítványok kaphatók**

Kozáry Edénél Szigetvár.

M-i-i-t' — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jacobi-féle
Antinicotin-cigarettahüvelyek fadobozokban!

„Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel a valódi!
Minden fadoboz egy érdekes bővészakrtárával tartalmaz.

A legolcsóbb

4. 4 $\frac{1}{2}$ 5% kamatra törlesz-
téses kölcsönöket folyósít-
tatok

10 évtől 50 évig, esetleg 60 évig
földbirtokra házakra

I. II. helyi bekebelezés mellett min-
den előges költség nélkül

Reichenauer József

hatóságilag engedélyezett jelzálóiroda tulajdonos
Pécsett, Rákócy-ut 8 sz.

Tüzifa eladás.

Ajánlok 1907-8 évi vágásu szép, egészséges, szá-
raz bükkhasáb tűzifát 145 K árban 10000 kg.-ként
bérmentve Szigetvár állomásra állítva, hivatalosan
megmérlegelve.

Breuer Ferenc, Barcs 1.

MEGHIVÓ.

A „Szigetvári Segély-egylet Szövetkezet”

t. c. tagtársai

az 1909. évi február hó 14-én d. e. 10 és fél órakor

saját helyiségében tartandó

XXXVII-ik évi rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívotnak.

Közgyűlés tárgyát képezi:

1. Jegyzőkönyvi hitelesítők választása.
2. Igazgatóság jelentése.
3. Felügyelőbizottság jelentése.
4. A mérleg 14. tétele alatti összeg feletti határozat.
5. Igazgató, helyettes igazgató és 6 igazgatósági tag választása.
6. Igazgatósági tagok gyűlési díjának megállapítása.
7. Az 1904. évi társulat felszámolása.
8. Az 1909. évi társulat megalakulása.

Szigetvár, 1909. január hó 29.

Az igazgatóság.

A zárszámadások a közgyűlést megelőző 8 napon át a szövetkezet helyiségében kifüggesztve
vannak és a tagok által be tekinthetők.